

LYS – 3

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1.

Yukarıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı bazı yerler ile işlendiği fabrikaların bulunduğu iller gösterilmiştir. Bu madenin Türkiye yıllık üretim miktarı yaklaşık 500 bin ton olup, bunun yarısı ihraç edilmektedir. Ayrıca söz konusu madenin çıkarımında Türkiye dünyada beşinci sıradadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen maden, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Krom B) Demir C) Manganez
D) Fosfat E) Bakır

2. Yağmur ormanlarının tahrip olması sonucunda ortaya çıkan sorunlar arasında, aşağıdakilerden hangisi **yer almaz**?

- A) Küresel ısınma ve iklim değişiklikleri
B) Toprak erozyonunun artması
C) Yerel halkın ekonomik, sosyal ve kültürel yönden zarar görmesi
D) Küresel ölçekte ekonomik krizlerin çıkması
E) Biyoçeşitliliğin azalması

3. Aşağıda oksijen döngüsü ile ilgili verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Canlıların aldıkları besinleri enerjiye dönüştürebilmeleri için oksijen gereklidir.
B) Sularda oksijen gaz halinde bulunmaktadır.
C) Oksijen hayvan ve insanların solunumu için gereklidir.
D) Atmosfere oksijen sağlayan en önemli kaynaklardan biri yeşil bitkilerdir.
E) Bitkiler gündüz fotosentez sırasında havaya oksijen verir.

4. Aşağıdaki tabloda beş ülkede nüfusun ekonomik faaliyet türlerine göre dağılımı (% olarak) verilmiştir.

Ülke	Birincil faaliyetler	İkincil faaliyetler	Üçüncül faaliyetler
I	40	15	45
II	20	25	55
III	5	35	60
IV	55	10	35
V	75	5	20

Buna göre, kaç numaralı ülkede gelişmişlik düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. İngiltere Sanayi Devrimi'ni ilk gerçekleştiren ülkedir.

Aşağıdakilerden hangisi, Sanayi Devrimi'nden sonra İngiltere'de ortaya çıkan bir durum değildir?

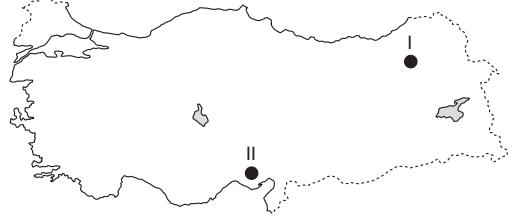
- A) Seri üretime geçilmiştir.
- B) Büyük şehirler kurulmuştur.
- C) Köyden kente göçler hızlanmıştır.
- D) Sermaye birikimi daha da artmıştır.
- E) Tarımsal üretim azalmıştır.

6. Yapılan araştırmalar Dünya ekosisteminin kendini toparlayabilmesi için karbondioksit salınımının en azından yarı yarıya düşürülmesi gerektiğini gösteriyor. Yaşam tarzımızı fazla değiştirmeden, bireysel çabalarla bile doğadaki tahribatı azaltmamız mümkündür.

Aşağıdakilerden hangisi, insanların ekosistemi korumak için yapması gereken bu çabalardan biri olmaz?

- A) Evlerde ısı kaybını önlemek için yalıtım yapmak
- B) Geri dönüşümlü materyallerin kullanımına ağırlık vermek
- C) Ulaşımında daha çok toplu taşıma araçlarını tercih etmek
- D) Yerleşim yeri olarak şehir merkezleri yerine kırsal alanları kullanmak
- E) Daha az enerji harcayan tasarruflu ampülleri kullanmak

7.

Yukarıdaki haritada verilen I. yörede kış turizmine bağlı olarak kayak merkezleri bulunurken, II. yörede geniş tarım arazileri yer almaktadır.

Buna göre, bu iki yörede ekonomik etkinliklerin farklı olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim ve yer şekillerinin farklı olması
- B) Yüz ölçümlerinin farklı olması
- C) Nüfus yoğunluklarının farklı olması
- D) Doğal bitki örtülerinin farklı olması
- E) Gelişmişlik düzeylerinin farklı olması

8. Kuzey Yarımküre'de karalarda en sıcak ay temmuz, denizlerde ise ağustostur.

Denizlerde en yüksek sıcaklık değerlerinin ağustosta ölçülmesinin nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karalarda bitki örtüsünün yer yer yoğun olması
- B) Denizlerde ısınmanın daha yavaş olması
- C) Karalarda yükselti farklılıklarının olması
- D) Denizlerde canlı türlerinin daha az olması
- E) Sudaki oksijenin atmosferden daha az olması

9. Petrolün büyük kısmının tankerlerle taşınması uluslararası su yollarının önemini artırmıştır.

- I. Hürmüz Boğazı
- II. Dover Boğazı
- III. Süveyş Kanalı
- IV. Bering Boğazı
- V. Babü'l Mendeb Boğazı

Ortadoğu petrolerinin Akdeniz'e ulaştırılmasında yukarıda belirtilen su geçiş yollarından hangisinin kullanıldığı söylenemez?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız V
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve V

10. Türkiye'de bazı tarım ürünlerinin ekim alanlarının sınırlı olmasında devlet kontrolü önemli bir etkidir.

Buna göre,

- I. çay
- II. haşhaş
- III. kenevir
- IV. muz

gibi ürünlerden hangilerinin ekim alanının sınırlı olmasında böyle bir etkenden söz edilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) II ve IV

11. Rize'nin Aslandere Köyü bir akarsu vadisinde yer alır. Köyün yakınında bir çimento fabrikası kurulmuş, bir de taş ocağı işletmeye açılmıştır.

Bu durumu İl Çevre Müdürlüğü'ne şikayet eden köy muhtarı, aşağıdakilerden hangisini iddia ederek bu işletmelere karşı çıkamaz?

- A) Fabrikanın bacasından çıkan kül; çay, mısır ve fındık yapraklarını örterek kurumasına yol açacaktır.
- B) Köydeki insanlar ve hayvanlar, solunum yolları hastalıklarına yakalanacaklardır.
- C) Taş ocağında dinamit patlatılması yeraltı su akarlarını bozup, pınarlarımızı kurutacaktır.
- D) Köy ve çevresinde yaşayan kuşlar, dinamit sesi yüzünden yöreyi terkedeceklerdir.
- E) İnsanlarımızın bazıları bu tesislerde çalışacağından köyümüzde işsizlik azalacaktır.

12. Çeşit bakımından zengin olan doğal kaynaklar değişik kriterler göz önüne alınarak sınıflandırılır. Tüklenen ve tükenmeyen doğal kaynaklar gibi.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi, belirli şartlar dahilinde kendini yenileyebilen kaynaklar içerisinde yer alır?

- A) Doğalgaz
- B) Orman
- C) Petrol
- D) Güneş
- E) Kömür

13. Türkiye'deki bir ticaret şirketi, ürün dağıtımının %90'dan fazlasını kara yoluyla yapmaktadır.

Demir yolunda taşıma ücreti kara yolundan az olduğu halde, bu şirketin kara yolunu tercih etmesi, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

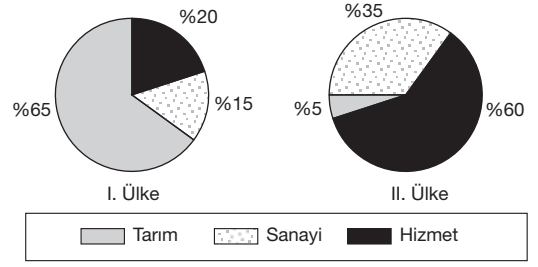
- A) Demir yollarındaki personel yetersizliğiyle
 B) Kara yollarının her yere ulaşıyor olmasıyla
 C) Taşınan malzemenin, kara yolunda daha iyi korunuyor olmasıyla
 D) Taşınan malzemenin ağırlığının az olmasıyla
 E) Demir yollarında daha çok yolcu taşımacılığı yapılmamasıyla

14. İlk yerleşim alanlarının ortaya çıktığı, ilk devlet örgütünün kurulduğu, ilk yazılı hukuk belgesinin oluşturulduğu, tarım, ticaret ve şehirciliğin ortaya çıktığı Ortadoğu, tarih boyunca her zaman stratejik alanlardan biri olmuştur.

Ortadoğu'yu günümüzde de dünya açısından önemli kılan özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi verilemez?

- A) Dünya petrol rezervlerinin büyük bölümüne sahip olması
 B) Kutsal mekanları barındırması
 C) Önemli ticaret yollarının kavşak noktasında bulunması
 D) Kurak iklimlerin yaygın olması
 E) Asya ve Afrika kıtalarını birbirine bağlaması

- 15.

Yukarıda iki ülkeye ait nüfusun sektörel dağılımı verilmiştir.

Grafiklerdeki bilgilerden yararlanılarak bu iki ülkeyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) I. ülke, tarımda daha modern yöntemler kullanmaktadır.
 B) II. ülke daha çok gelişmiştir.
 C) I. ülkede kişi başına düşen milli gelir daha azdır.
 D) II. ülkede aktif nüfusun yarıdan fazlası hizmet sektöründe çalışmaktadır.
 E) Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri farklıdır.

16. Aşağıda verilen örneklerden hangisi, Türkiye’de doğal kaynak kullanımı ve yönetimine ait olumlu bir yaklaşımdır?

- A) Ege Bölgesi’nde linyit çıkarımının fazla olması ve linyitin termik santrallerde kullanılması
 B) Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde kereste ve yakacak amaçlı ormanların tahrip edilmesi
 C) Son yıllarda rüzgâr ve güneş enerjisi üretiminin desteklenmesi
 D) Bir çok baraj alanında biyoçeşitlilik bakımından önemli doğal ortamlar ve kültürel varlıkların sular altında kalması
 E) Türkiye’nin enerji ihtiyacının karşılanmasında jeotermal kaynaklardan çok, kömür ve petrol kullanması

17. Yeryüzünde bazı alanlar ham madde çıkarımı ve üretimi, bazı alanlar ise ticaret ve sanayi bakımından elverişli koşullara sahiptir.

I	Tarımsal ham madde üretim alanı	ABD, Rusya, Çin
II	Sanayi üretim alanı	Batı Avrupa, Japonya, Kuzey Amerika
III	Maden – enerji kaynağı üretim alanı	Sibirya, Ortadoğu, Kuzey Amerika
IV	Hizmet üretim alanı	Orta Avrupa, ABD, Japonya
V	Pazar alanı	Orta Afrika, Alaska, Avustralya

Buna göre, yukarıdaki tabloda başlıca ham madde, üretim ve pazar alanlarının yeryüzüne dağılışıyla ilgili verilen eşlemlerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. • Yıllık yağış miktarı en azdır.
 • Yazlar sıcak ve kuraktır.
 • En yağışlı mevsimi ilkbahardır.

Yukarıda bazı iklim özellikleri verilen bölgemiz için, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Küçükbaş mera hayvancılığı yapılmaktadır.
 B) Buğday ve arpa üretiminde ilk sıradadır.
 C) Ova ve platolar geniş yer kaplar.
 D) Kır nüfusu kent nüfusundan fazladır.
 E) Doğal bitki örtüsü bozuktur.

19. Akdeniz Bölgesi'nin kıyı kesimi ile iç kesimde yer alan Göller Yöresi'nde iklim farklıdır.

Buna göre, bölge içerisinde farklı iklim özelliklerinin yaşanması aşağıda verilenlerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Bitki örtüsü
- B) Toprak türü
- C) Dağların uzanışı
- D) Yetiştirilen ürünler
- E) Ürünlerin olgunlaşma süresi

21. Türkiye'deki hayvan sayısı, tarımda gelişmiş olan pek çok ülkeden daha fazla olmasına karşın hayvan başına alınan et ve süt verimi düşüktür.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun nedenlerinden biri değildir?

- A) Doğal ve suni yem üretiminin yetersiz olması
- B) Hayvan soylarının yeterince ıslah edilmemesi
- C) Ahır ve besi hayvancılığının yaygınlaşması
- D) Otlak ve meraların tarım alanına dönüştürülmesi
- E) Hayvancılığın doğal koşullara bağlı yapılması

20. Beşeri unsurlar üretim, dağıtım ve tüketim sürecine etki eder.

Aşağıdakilerden hangisi üretimi etkileyen beşeri faktörler içerisinde gösterilemez?

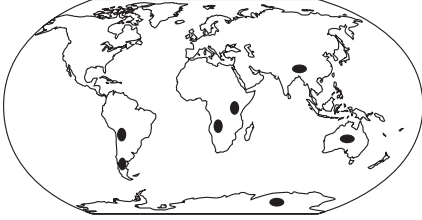
- A) Su kaynakları
- B) Tarımsal etkinlikler
- C) Sanayileşme
- D) Teknolojik gelişme
- E) Sermaye birikimi

22. Tarım; kültür bitkileri yetiştiriciliğinin yanısıra, hayvancılık ve ormancılık etkinliklerini de kapsayan ekonomik bir faaliyettir.

Türkiye ekonomisinde tarımın önemini anlatmak için, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aktif nüfusun önemli bir kısmı tarım ve ham maddesi tarıma dayalı sektörlerde çalışmaktadır.
 B) Endüstri kuruluşlarının önemli bir bölümünde tarımsal ham maddeler kullanılmaktadır.
 C) Şeker pancarı ve mısır küspesi, yulaf, arpa gibi ürünler hayvancılıkta gerekli olan yem ihtiyacını büyük oranda karşılamaktadır.
 D) Tarım ürünlerinin çeşitliliği bu ürünlere dayanan farklı sanayi kollarının gelişmesini sağlamıştır.
 E) Mera ve otlaklar ile, orman alanlarının tarım alanlarına dönüştürülmesi tarımsal verimliliği artırır.

23.

Yukarıdaki haritada birbirinden binlerce kilometre uzakta bulunan kıtalarda aynı fosil örneklerinin bulunduğu yerler gösterilmektedir.

Bu durumu aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Fosilin bir kara canlısına ait olduğu
 B) Kıtaların önceden bir arada bulunduğu
 C) Dağ oluşum hareketlerinin sona ermesi
 D) Sürekli rüzgârların etkisi
 E) Türlerin her yerde bulunabildiği

24. Doğal afetler ve bunların sonucunda meydana gelen can ve mal kaybını önlemek için alınabilecek önlemlerden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

Buna göre, doğal afet ve önlem eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

- A) Yıldırım – Binalara paratoner kurmak
 B) Volkanizma – Volkanik alanlarda yerleşmeyi önlemek
 C) Heyelan – Nadas alanları oluşturmak
 D) Tsunami – Erken uyarı sistemleri kurmak
 E) Sel – Dere yataklarını ıslah etmek